

ใบเนื้อหา (Information Sheet)

1. ความหมายของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หมายถึง.....
ข้อความหรือรายละเอียดซึ่งบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่
ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออก หลังจากได้ผ่านการ
เรียนรู้มาแล้วว่าผู้เรียนจะต้องทำอะไรบ้างโดย
พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นต้องสามารถสังเกตและ
วัดผลได้

2. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน
คือต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมที่ค่อนข้างจะถาวรคือให้ผู้เรียนสามารถทำ
อะไรที่ต้องการได้โดยที่เขาไม่เคยทำมาก่อน การที่
ผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียน เรียนรู้หรือไม่เพียงใดก็ต่อ
เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาและพฤติกรรม
ที่แสดงออกมานั้นต้องสามารถสังเกตและวัดได้
ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้อง
กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเอาไว้ว่า หลังจาก
จบการเรียนการสอนแล้วต้องการให้ผู้เรียนมี
พฤติกรรมอย่างไร ?

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมีความจำเป็นอย่างนี้

1. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
2. เป็นแนวทางในการวัดผลผู้เรียนว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
3. ผู้เรียนได้รู้หลังจากผ่านการเรียนแล้ว เขาจะรู้อะไรบ้าง
4. ผู้สอนได้สอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

ตัวอย่าง วัตถุประสงค์การสอนใน วิชางานซ่อมเครื่องยนต์ ชื่องาน : งานถอดฝาสูบ

หลังจากบทเรียนแล้วนักศึกษาสามารถ เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์งานถอดฝาสูบได้

3. ส่วนประกอบวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมประกอบด้วยส่วน

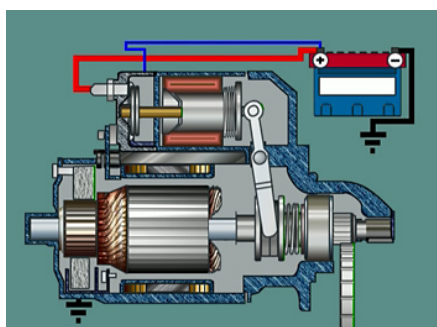
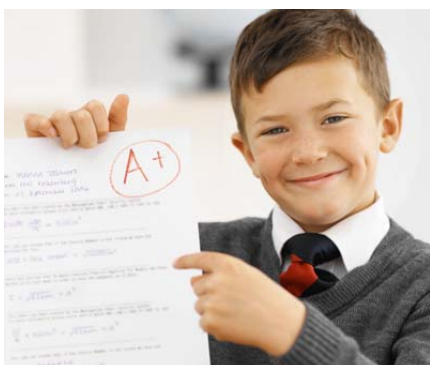
ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ

1. พฤติกรรมที่คาดหวัง (Expected Behavior)

หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดบทเรียนแล้วผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องสังเกตหรือวัดได้ การระบุพฤติกรรมที่คาดหวังจึงต้องใช้คำกริยาที่บ่งถึงการกระทำ (Action Verb) เช่น บอก อธิบาย เตรียม ถอด ประกอบ คำนวณ อ่าน วัด เป็นต้น

พฤติกรรมที่คาดหวังบางครั้งจะเรียกว่า Task ซึ่งหมายถึงงานหรือภารกิจที่ผู้เรียนแสดงออกมาในรูปของความสามารถ

2. สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Situation Condition)

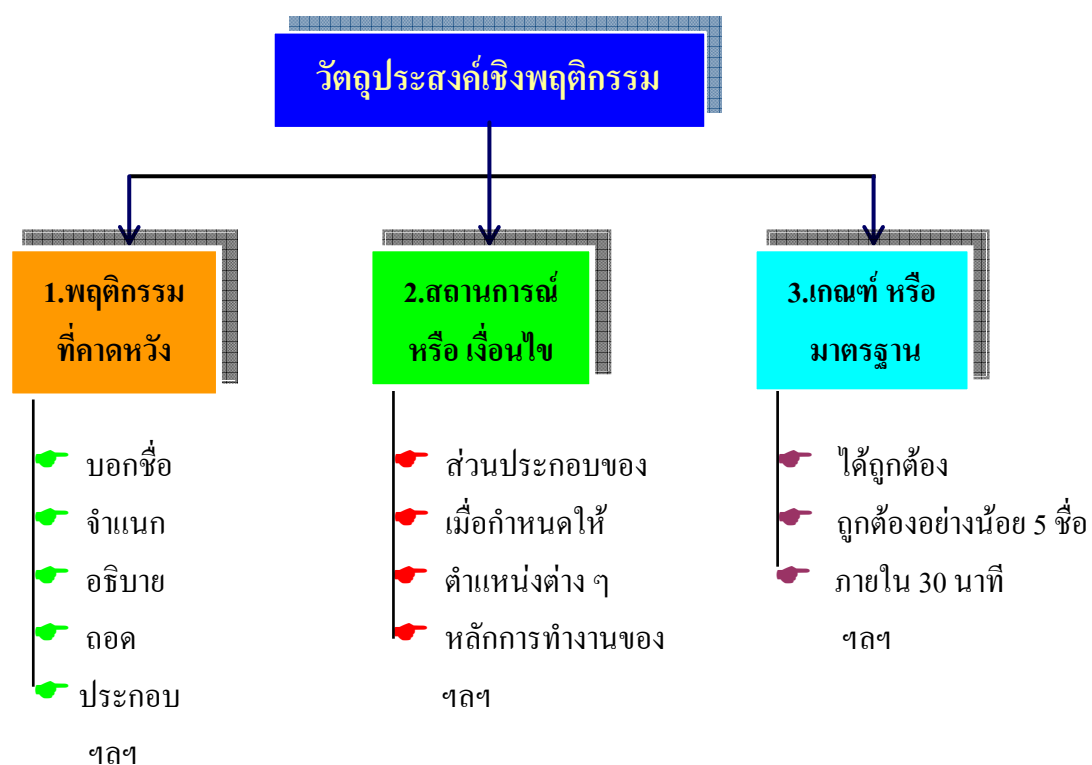
หมายถึงข้อความที่บ่งถึงสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ หรือเงื่อนไขที่จะให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่คาดหวังออกมา สามารถกำหนดเงื่อนไขได้ 3 ลักษณะดังนี้

- เงื่อนไขลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาบทเรียน
เช่น อธิบายหลักการทำงานของเครื่องยนต์ 4 จังหวะได้
- เงื่อนไขลักษณะของสิ่งเร้า เช่น
เมื่อกำหนดวงจรไฟฟ้ามาให้ สามารถอ่านแบบได้ถูกต้อง
- เงื่อนไขลักษณะที่เป็นเงื่อนไขของการกระทำ เช่น
คำนวณเลขเศษส่วนโดยใช้เครื่องคิดเลขได้

3. เกณฑ์หรือมาตรฐาน หมายถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับได้ เมื่อผู้เรียนที่เรียนรู้ผ่านเกณฑ์นี้แล้วสามารถจะเรียนต่อในเนื้อหาถัดไปหรือใช้ในการปฏิบัติงานขั้นต่ำได้เช่น ถอดล้อรถยนต์กระบะด้วยประแจถอดล้อ ได้ถูกต้องในเวลา 30 นาที การกำหนดเกณฑ์ทำได้หลายลักษณะดังนี้

- ลักษณะความเร็วหรือการบ่งเวลา เช่น
ต่อมอเตอร์สตาร์ทเข้ากับแบตเตอรี่ได้ภายใน 3 นาที
- เกณฑ์ลักษณะปริมาณที่ต่ำสุด เช่น
บอกอาการของคอมพิวเตอร์ที่ติดไวรัสได้อย่างน้อย 5 อาการ
- เป็นเกณฑ์ที่ไม่สามารถระบุในเชิงความเร็วหรือปริมาณได้เช่น
อธิบายความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้

แผนภูมิส่วนประกอบของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตัวอย่าง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ประกอบพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์หรือเงื่อนไข เกณฑ์หรือมาตรฐาน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	พฤติกรรมที่คาดหวัง	สถานการณ์หรือเงื่อนไข	เกณฑ์หรือมาตรฐาน
อธิบายหลักการทำงานของเครื่องยนต์ 4 จังหวะได้	อธิบายหลักการทำงาน	เครื่องยนต์ 4 จังหวะ	ได้ถูกต้อง
ถอดล้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คนด้วยประแจถอดล้อได้ถูกต้องในเวลา 30 นาที	ถอดล้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน	ด้วยประแจถอดล้อ	ได้ถูกต้องในเวลา 30 นาที

4. การจำแนกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Taxonomy Education Objective)

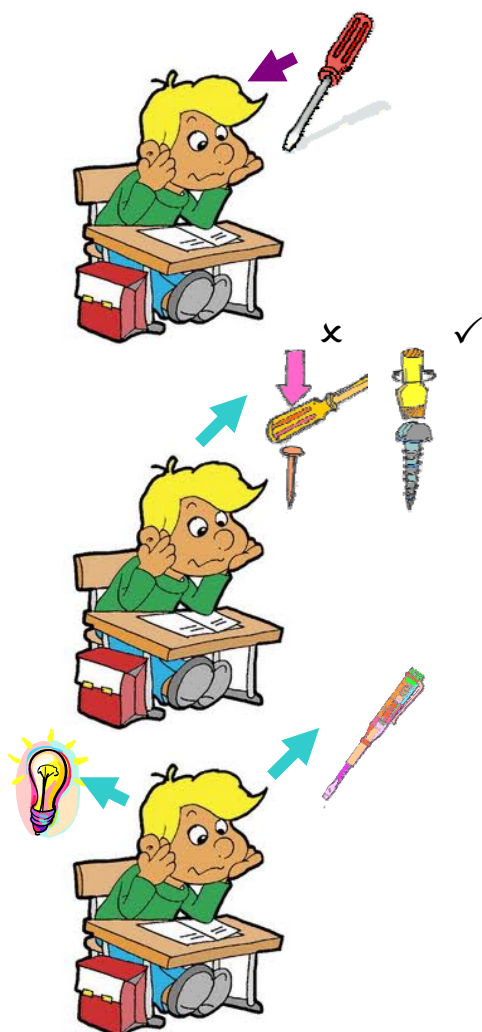

Bloom และคณะ เป็นนักวิชาการศึกษา ได้ศึกษาและจำแนกวัตถุประสงค์ทางการศึกษาในทางช่างอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain)

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง

วัตถุประสงค์ที่เน้นความสามารถทางสมองที่ได้เรียนมาและนำความรู้ที่มีอยู่ไปคิดแก้ปัญหาต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ระดับจากง่ายไปหายาก คือ

- การฟื้นคืนความรู้ (Recalled Knowledge)
มุ่งเน้นความสามารถในการจำเรื่องราว เหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่างๆ และสามารถนึกถึงเรื่องราวเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง โดยการเขียนหรืออธิบายด้วยคำพูด
- การประยุกต์ความรู้ (Applied Knowledge)
เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่มีลักษณะเดียวกันกับสิ่งที่รู้มาแล้วได้อย่างถูกต้องโดยการพูด เขียน สรุป ขยายความ อธิบาย เป็นต้น
- การส่งถ่ายความรู้ (Transferred Knowledge)
เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วนำไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่มีลักษณะแตกต่างจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนสัมผัสมาได้อย่างถูกต้องโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์หรือการสรุปผล เป็นต้น

2. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

หมายถึง วัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นความสามารถของ
ผู้เรียนทางด้านทักษะกล้ามเนื้อ โดยใช้วิธีวะ
ส่วนต่างๆ ของร่างกายปฏิบัติงานตามที่ได้เคยฝึก
มาอาจจะเป็นลักษณะลอกเลียนแบบ การกระทำ
ด้วยความต่อเนื่องหรือ การกระทำด้วยความ
ชำนาญ สามารถแบ่งได้ 3 ระดับคือ

- ขั้นเลียนแบบ (Imitation)

- ขั้นทำด้วยความถูกต้อง (Control)

- ขั้นชำนาญ (Automatism)

3. จิตพิสัย (Affective Domain) หมายถึง

วัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นในด้าน ความรู้สึก ความสนใจ ความเอาใจใส่และความคิดเห็น ทักษะคติต่างๆ ซึ่งเป็นการยากมากสำหรับการตรวจสอบ หรือการวัดความสำเร็จ สามารถแบ่งได้ 3 ระดับ

- การยอมรับ (Reception)

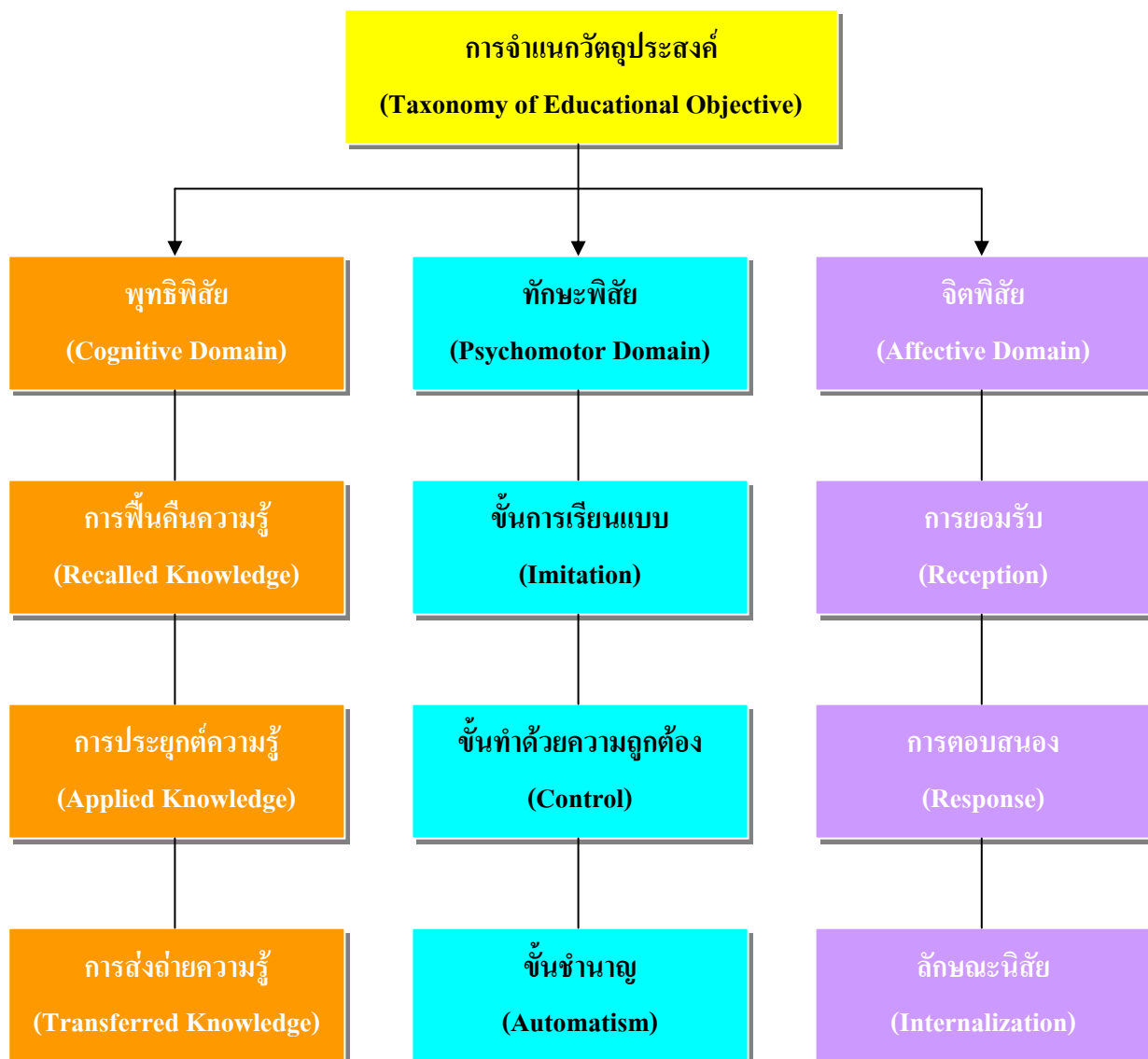
- การตอบสนอง (Response)

- ลักษณะนิสัย (Internalization)

แผนภูมิการจำแนกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. คำกริยาที่ใช้ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้เหมาะสมกับระดับพิสัยต่างๆของการเรียนรู้

ประเภทวัตถุประสงค์	ระดับพิสัย		คำกริยาที่เหมาะสม	ตัวอย่าง
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	พุทธิพิสัย	Recall Knowledge	บอกความหมาย บอกชื่อ บรรยาย จำแนก เลือก นิยาม จับคู่ ยกตัวอย่าง แยก ประเภท พรรณนา อธิบาย	บอกวาทความ สะอาดเครื่องมือที่ใช้ในงานถอด ฝาสูบได้
		Apply Knowledge	อธิบาย บรรยาย แสดง ให้ ความหมาย สรุป สาธิต ยกตัวอย่าง จัดลำดับ ขยาย ความ แปล คำนวน	คำนวณหาพื้นที่ รูปสามเหลี่ยม ด้านเท่าได้
		Transfer Knowledge	สร้าง เปรียบเทียบ สรุปผล ให้เหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัย แก้ไข บอกความแตกต่าง แก้ไข ปัญหา ปรับปรุง	วิเคราะห์ลักษณะ สีของควันไอเสีย เครื่องยนต์ดีเซล ได้
	ทักษะพิสัย		คำกริยาที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติที่มีการเคลื่อนไหว ของร่างกายเช่น ถอด ประกอบ วัด วาด สร้าง ต่อวงจร ติดตั้ง ทดลอง ปรับ เป็นต้น	ต่อวงจรไฟฟ้า แสงสว่างด้วย สวิตซ์ 2 ทางได้
	จิตพิสัย		เห็นด้วย ร่วมกิจกรรม ยอมรับ สอบถาม ติดตาม แสดงความสนใจ	เห็นความสำคัญ ในการเปลี่ยน ฟิวส์ให้ถูกขนาด
หมายเหตุ คำกริยาที่ไม่ควรนำมาเขียนในวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเช่น รู้ เชื่อ เข้าใจ พอใจ ทราบ คำนวณ ชอบ สนใจ สำนึก ตระหนัก รู้คุณค่า				

6. หลักการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องเขียนเป็นประโยคบอกเล่าเท่านั้น
2. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องขึ้นต้นด้วย “ คำกริยา ” (Action Verb) ที่สังเกตเห็นได้
เช่น บอก อธิบาย ถอด ประกอบ ตรวจ ฯลฯ คำกริยาที่ไม่ควรนำมาเขียน เช่น รู้ เชื่อ
เข้าใจ พอใจ ทราบ คำนึง ชอบ สนใจ สำนึก ตระหนัก รู้คุณค่า
3. มีองค์ประกอบครบ 3 ส่วน คือ พฤติกรรมที่คาดหวัง เงื่อนไขและเกณฑ์หรือมาตรฐาน
4. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 1 ข้อ ต้องมีเพียง พฤติกรรมเดียว
5. พฤติกรรมที่คาดหวังสามารถสังเกตและวัดได้
6. ใช้คำกริยาถูกต้องเหมาะสมกับระดับพิสัย
7. ตรงและครบตามหัวข้อเรื่อง หรือรายการความสามารถ

7. ประโยชน์ของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนคือ ช่วยให้ครูสามารถวางแผนการสอนเช่น การเลือกเนื้อหาและรู้ขอบเขตเนื้อหา ใช้สื่อการสอน วิธีสอน ตลอดจนการเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผล
2. ประโยชน์ต่อผู้เรียนคือ ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบว่า หลังจากผ่านหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนได้ถูกคาดหวังให้แสดงพฤติกรรมอย่างไร

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความบิดงอ ของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
1. เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ	1.1 ชื่อเครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ	1. เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	1.1 บอกชื่อเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	1. เตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้
	1.2 วิธีใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ		1.2 อธิบายวิธีใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	
	1.3 วิธีเบิกเครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ		1.3 บอกวิธีเบิกเครื่องมือ อุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความบิด งอ ของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
	1.4 สถานที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ		1.4 บอกสถานที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	
	1.5 ข้อควรระวังในการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบ		1.5 บอกข้อควรระวังในการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ใช้งาน ตรวจวิเคราะห์ความบิดงอของก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความผิดปกติของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
2. ถอดก้านสูบออกจากลูกสูบ	2.1 วิธีถอดก้านสูบออกจากลูกสูบ	2. ถอดก้านสูบออกจากลูกสูบได้	2.1 อธิบายวิธีถอดก้านสูบออกจากลูกสูบได้	2. ถอดก้านสูบออกจากลูกสูบได้
	2.2 ข้อควรระวังถอดก้านสูบออกจากลูกสูบ		2.2 บอกข้อควรระวังถอดก้านสูบออกจากลูกสูบได้	
3. ทำความสะอาดก้านสูบ	3.1 วิธีทำความสะอาดก้านสูบ	3. ทำความสะอาดก้านสูบได้	3.1 บอกวิธีทำความสะอาดก้านสูบได้	3. ทำความสะอาดก้านสูบได้
	3.2 ข้อควรระวังทำความสะอาดก้านสูบ		3.2 บอกข้อควรระวังทำความสะอาดก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานวิเคราะห์ความบิด งอ ของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
4. ตรวจสอบแนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ	4.1 วิธีตรวจสอบ แนวก้านสูบ ด้วยเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ	4. ตรวจสอบแนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้	4.1 อธิบายวิธี ตรวจสอบ แนวก้านสูบ ด้วย เครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้	4. ตรวจสอบ แนวก้านสูบ ด้วย เครื่องตรวจสอบความ บิดงอ ก้าน สูบได้
	4.2 ข้อควรระวัง ตรวจสอบแนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ		4.2 บอกข้อควร ระวัง ตรวจสอบ แนวก้านสูบ ด้วยเครื่อง ตรวจสอบ ความบิด งอ ก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความบิด งอ ของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
5. วิเคราะห์แนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจ สอบความบิด งอ ก้านสูบ	5.1 วิธีวิเคราะห์ แนวก้านสูบ ด้วยเครื่องตรวจ สอบความบิด งอ ก้านสูบ	5. วิเคราะห์แนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจ สอบความบิด งอ ก้านสูบได้	5.1 บอกวิธี วิเคราะห์แนว แนวก้านสูบ ด้วยเครื่อง ตรวจสอบ ความบิด งอ ก้านสูบได้	5. วิเคราะห์ แนวก้านสูบ ด้วยเครื่อง ตรวจสอบ ความบิด งอ ก้านสูบได้
	5.2 ข้อควรระวังใน การวิเคราะห์ แนวก้านสูบ ด้วยเครื่องตรวจ สอบความบิด งอ ก้านสูบ		5.2 บอกข้อควร ระวังในการ วิเคราะห์แนว ก้านสูบด้วย เครื่องตรวจ สอบความบิด งอ ก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความบิด งอ ของก้านสูบ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
6. ทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ	6.1 วิธีทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ	6. ทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้	6.1 บอกวิธีทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้	6. ทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้
	6.2 ข้อควรระวังทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบ		6.2 บอกข้อควรระวังทำความสะอาดเครื่องตรวจสอบความบิด งอ ก้านสูบได้	

ตัวอย่างการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ชื่องาน : งานตรวจวิเคราะห์ความผิดปกติของกล้ามเนื้อ				
Task Or step of Operation	Knowledge	Skill	Theoretical Objective	Practical Objective
7. เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่	7.1 วิธีเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่	7. เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่ได้	7.1 บอกวิธีเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่ได้	7. เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่ได้
	7.2 ข้อควรระวังในการเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่		7.2 บอกข้อควรระวังในการเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ส่งคืนเจ้าหน้าที่ได้	

(ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูประดิษฐ์ เจือจาน)